

Centrālā statistikas pārvalde

CENTRĀLĀS STATISTIKAS PĀRVALDES DARBĪBAS STRATĒGIJA

2020.–2022. GADAM

**RĪGA
2020**

SATURS

Saīsinājumu saraksts.....	3
1. VISPĀRĪGĀ DAĻA.....	4
Ievads	4
1.1. CSP darbības pilnvarojums (mandāts) un vērtības	4
1.2. CSP darbības stratēģiskais mērķis, darbības virzieni un prioritātes.....	5
1.3. CSP īstenoto darbības virzienu apraksts	6
1.4. CSP administratīvā kapacitāte.....	14
1.4.1. Cilvēkresursi	15
1.4.2. Finanšu resursi	16
1.4.3. Darba organizācija	17
1.4.4. Informācijas sistēmas un tehnoloģijas	17
1.4.5. Infrastruktūra un materiāli tehniskais nodrošinājums.....	18
Nobeigums	19
2. IEŅĒMUMU UN IZDEVUMU ATŠIFRĒJUMS (EURO*)	20

Saīsinājumu saraksts

ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
CAWI	Datorizētas personu interneta aptaujas
EM	Ekonomikas ministrija
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
ESS	Eiropas Statistikas sistēma
EU-SILC	Apsekojums “ES statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem”
Eurostat	Eiropas Savienības Statistikas birojs
IKT	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
ISDAVS	Integrētā statistisko datu automatizētā vadības sistēma
LSIS	Līdzsvarotās stratēģijas informācijas sistēma
OECD	<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i> (Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija)
ONAs	<i>Statistical institutions providing Official European Statistics</i> (Iestādes, kas nodrošina Eiropas oficiālo statistiku)
OSS	Oficiālā statistikas sistēma
SUR	Statistikas uzņēmumu reģistrs

1. VISPĀRĪGĀ DAĻA

Ievads

Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk – CSP) darbības stratēģija ir vidēja termiņa politikas plānošanas un vadības dokuments, kas izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 28. aprīlī apstiprinātajā instrukcijā Nr. 3 „Kārtība, kādā izstrādā un aktualizē institūcijas darbības stratēģiju un novērtē tās ieviešanu” noteiktajām prasībām un Ekonomikas ministrijas darbības stratēģijā 2020.–2022. gadam CSP definētajiem uzdevumiem.

„CSP darbības stratēģijā 2020.–2022. gadam” (turpmāk – stratēģija) iekļauts ekspertu diskusiju rezultātā noteikts stratēģiskais mērķis, darbības virzieni, prioritātes, turpmāko trīs gadu uzdevumi, darbības rezultāti un svarīgākie rezultātīvie rādītāji.

CSP ir Eiropas Statistikas sistēmas (turpmāk – ESS) dalībiece un savā darbībā ievēro ESS stratēģiskajās prioritātēs pēc 2020. gada noteikto. CSP ir Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (turpmāk – OECD), Apvienoto Nāciju Organizācijas (turpmāk – ANO), ANO Eiropas Ekonomiskās komisijas un citu starptautisko organizāciju statistikas kopienas dalībiece. Dalība minētajās organizācijās dod iespēju uzkrāt zināšanas, dalīties ar labākās prakses piemēriem, piedalīties un sniegt savu ieguldījumu jaunu, inovatīvu statistikas metožu izstrādē, saskaņošanā un pielietošanā starptautiskā mērogā, un iegūto pieredzi nodot pārējām valsts oficiālo statistiku nodrošinājošām iestādēm (kā oficiālās statistikas sistēmas koordinatorei valstī).

Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un globalizācijas attīstības radītie izaicinājumi, it īpaši pandēmijas COVID-19 izplatības dēļ, ir veicinājuši vēl lielāku nepieciešamību savlaicīgi nodrošināt jaunus, aktuālus datus un indikatorus, arvien aktīvāk apzinot jaunus datu avotus, kā arī pilnveidojot sadarbību ar ieinteresētajām pusēm. Stratēģijas darbības periodā CSP kompleksi, operatīvi un saskaņoti jāattīsta gan savstarpējā sadarbības vide ar datu īpašniekiem, respondentiem un datu lietotājiem, gan jāinvestē iestādes infrastruktūras un profesionālo prasmju pilnveidošanā, tā ceļot kopējo datu apmaiņas kultūru.

1.1. CSP darbības pilnvarojums (mandāts) un vērtības

Saskaņā ar Latvijas Republikas likumiem, Ministru kabineta noteikumiem un iestādes nolikumu CSP ir Ekonomikas ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde.

Pamatdokumenti, kas regulē valsts un Eiropas statistikas organizāciju un CSP darbību, ir Statistikas likums un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku. CSP ir saistoši Eiropas Savienības (turpmāk – ES) tiesību akti statistikas jomā, un savā darbā tā ievēro starptautisko statistikas organizāciju rekomendācijas.

CSP iekšējo darbību organizē un īsteno atbilstoši iestādes misijai, vīzijai un vērtībām.

CSP misija, vīzija un vērtības

Misija:	Uzticamu statistisko datu sagatavošana sabiedrības sociāli ekonomisko procesu izzināšanai un nākotnes lēmumu pieņemšanai
Vīzija:	Moderna statistikas iestāde, kas ir līdere valstī inovatīvu metožu pielietojumā statistikas nodrošināšanā
Vērtības:	1. Neatkarība. Mēs patstāvīgi, neatkarīgi, vienlīdzīgi un taisnīgi īstenojam funkciju izpildi

	<p>2.Profesionalitāte. Mēs aizstāvam Latvijas intereses, sniedzam profesionālo ieguldījumu starptautisko metodoloģisko prasību izstrādē, attīstībā ES likumdošanas procedūras ietvaros un starptautisko organizāciju darbā. Statistikas veidošanā mēs ieviešam jaunas tehnoloģijas un metodoloģijas. Mēs uzdrošināties eksperimentēt, meklējam un izmantojam jaunus datu avotus. Mēs esam apņēmušies sasniegt kvalitāti un efektivitāti katrā darba posmā</p> <p>3.Atvērtība. Komunikācijā esam atvērti, izzinām, skaidrojam un uzklausām lietotāju vajadzības. Mēs piedalāmies publiskās debatēs statistikas ražošanas jomā nacionālā un starptautiskā līmenī</p>
--	--

1.2. CSP darbības stratēģiskais mērķis, darbības virzieni un prioritātes

CSP darbības stratēģiskais virsmērķis:

Nodrošināt aktuālu statistisko informāciju, stratēģijas darbības periodā attīstot partnerību jaunu datu avotu un metožu izmantošanā statistikas ražošanā.

CSP stratēģiskā mērķa sasniegšanai nepieciešamie darbības virzieni:

1. **Partnerību attīstīšana efektīvas un drošas datu ekosistēmas izveidē** ar mērķi veicināt dažādu, tajā skaitā privātu, datu avotu integrāciju statistikas nodrošināšanas procesos.
2. **Lietotājiem orientēta pieeja statistikas nodrošināšanā, paplašinot statistikas pielietojamību**, ar mērķi, atbilstoši datu lietotāju pieprasījumam, pilnveidot statistikas datu publicēšanas un izmantošanas iespējas.
3. **Iestādes tehnoloģiju un personāla veiktspējas attīstība** ar mērķi uzlabot darba vidi un celt pārvaldes darbības efektivitāti.
4. **Oficiālās statistikas nodrošināšanas sistēmas koordinācija valstī** ar mērķi uzlabot oficiālās statistikas ražošanas vidi Latvijas statistikas iestādēs.

CSP stratēģiskās prioritātes

Darbības virzienu ietvaros īstenojamie uzdevumi un prioritārie pasākumi ļauj īstenot Ekonomikas ministrijas darbības stratēģijā 2020.–2022. gadam CSP noteiktos uzdevumus oficiālās statistikas nodrošināšanā produktivitātes un inovāciju pasākumu realizēšanai. Atbilstoši jaunam plānošanas ciklam un katrā darbības virzienā norādītiem mērķiem stratēģijas realizēšanas periodā ir izvirzītas šādas CSP prioritātes:

1. Datu lietotāju mainīgajām vajadzībām atbilstošas, kā arī jauno ekonomisko parādību uztverošas statistikas savlaicīga nodrošināšana.
2. Sadarbības pilnveidošana ar datu sniedzējiem, datu īpašniekiem un datu lietotājiem statistikas ražošanas procesa attīstībai.
3. Profesionalitātes, darbības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana.
4. Aktuālas un lietotāju interesēm atbilstošas eksperimentālās statistikas sagatavošana un tās ilgspējas nodrošināšana, iekļaujot ražošanas procesos.

5. Organizācijas informācijas sistēmu attīstība pilna statistisko datu dzīves cikla nodrošināšanai.
6. Oficiālās statistikas nodrošināšanas sistēmas stiprināšana, ieviešot augstā līmenī vispārīgās kvalitātes prasības Latvijas statistikas iestādēs.

1.3. CSP īstenoto darbības virzienu apraksts

Darbības virziena nosaukums: **1. Partnerību attīstīšana efektīvas un drošas datu ekosistēmas izveidē**

Esošās situācijas apraksts:

Statistikas datu pieprasījums, kā arī datu pieprasījuma izmaiņas norit un attīstās līdz ar ekonomikas un sabiedrības izmaiņām. Globalizācijas, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un darba formu attīstības ietekmē CSP veic regulāru esošo statistikas datu pārskatīšanu un jaunu rādītāju nepieciešamības izvērtējumu, sekojot līdz respondentu slodzes izmaiņām. CSP sistemātiski strādā pie administratīvo datu avotu apzināšanas un iespējām tos izmantot statistikas vajadzībām, paralēli vērtējot dažādas iespējas samazināt respondentu noslodzi. Tiek vērtēts sniedzamo datu apjoms veidlapās, veiktas metodoloģiskas izmaiņas, kuru rezultātā ir samazināts rādītāju skaits veidlapās vai arī respondentu skaits, kam jāiesniedz pārskati. Darbs tiks turpināts, akcentējot efektīvāku sadarbību ar datu sniedzējiem, datu īpašniekiem un datu lietotājiem. Datu ieguves, uzglabāšanas un apstrādes efektivitātes celšanā jāveic komplekss darbs gan partnerības stiprināšanā vajadzīgo resursu piesaistei, gan pilnveidojot dažādu datu avotu integrāciju, nodrošinot datu aktualitātes un savlaicīguma kompromisu ar kvalitāti, īpašu uzmanību pievēršot konfidencialitātes saglabāšanai.

CSP principa „Konsultē vispirms” ietvaros regulāri izvērtē principa ieviešanas progresu un identificē jomas, kuras iestādei vēl nepieciešams pilnveidot. Efektīvākai sadarbībai ar uzņēmējiem ir uzsākta statistikas pārskatu aprakstu par datu savākšanas mērķi, tiesisko pamatojumu un pielietojumu sagatavošana un publicēšana mājaslapā. Šajos aprakstos norādīta arī informācija par administratīvo datu izmantošanu un saites uz publikācijām. Iestāde turpinās iedzīvināt principa “Konsultē vispirms” iniciatīvas, lai attaisnotu uzņēmēju iepriekšējo gadu izvēles, kad CSP kļuva par līderi vairākās nominācijās – “Uzņēmēju izvēle”, “Informācijas sniegšanas un konsultēšanas līderis” un “Līderis klientorientētā apkalpošanā”. Respondentu ērtībām plānots izstrādāt apsekojumu anketu mobilās versijas.

Stratēģijas darbības periodā CSP paredzēti divu lielu projektu (2020. gada lauksaimniecības skaitīšana (LS2020) un 2021. gada Tautas skaitīšana (TS2021)) nobeiguma darbi. TS2021 ietvaros svarīgākais pēdējā sagatavošanās posma darbs ir iedzīvotāju skaita novērtējuma metodes uzlabošanas izstrāde. Savukārt, gatavojoties LS2020 darbu veikšanai, respondentu slodzes mazināšanai 184 rādītāji jeb 64 % no kopējā rādītāju skaita tiks nodrošināti no administratīvo datu turētājiem – Lauku atbalsta dienesta un Lauksaimniecības datu centra.

Turpināsies sadarbība ar VID administratīvo datu lietojuma paplašināšanai oficiālās statistikas datu nodrošināšanā un kvalitātes uzlabošanā. Turpināsies darbs pie *skenerdatu* un *webscraping* metodes izmantošanas patēriņa cenu datu vākšanā.

Stratēģijas darbības periodā tiks pārskatīta Statistikas uzņēmumu reģistra (SUR) funkcionalitāte, ietverot informācijas apmaiņu starp dažādām sistēmām standartizētā veidā. SUR plānots kā galvenais informācijas avots statistikas analīzei par uzņēmumu populāciju, struktūru un uzņēmumu demogrāfiju, apsekojumu populācijas noteikšanai un saiknes izveidei ar administratīviem datu avotiem. Šāda SUR funkcionalitāte atbilst uzņēmējdarbības statistikas standartizācijas un modernizācijas aktivitātēm ES. Ražotāju cenu indeksu aprēķināšanas efektivitātes celšanai sāksies darbs pie jaunas, modernas ražotāju cenu indeksu apstrādes, sagatavošanas, analīzes un uzglabāšanas sistēmas, efektīvākai un kvalitatīvākai datu sagatavošanai datu lietotājiem. Viens no būtiskākajiem aspektiem būs efektīvāka Biznesa

pakalpojumu cenu indeksu sagatavošana. Pakalpojumu nozīmīgums tautsaimniecības attīstībā ir būtiski palielinājies pēdējo gadu laikā, tādēļ, lai novērtētu to ieguldījumu ekonomikas attīstībā, tiks nodrošināta nepieciešamā plašāku nozaru informācija IKP aprēķiniem, nepalielinot administratīvo slogu šobrīd neapvertoto pakalpojumu nozaru respondentiem.

Lai nodrošinātu statistisko klasifikāciju, to versiju un grupējumu atkalizmantošanu un pieejamību, iestāde strādās pie statistisko klasifikāciju satura pārvaldības sistēmas izveides. 2023. gadā klasifikācijas plānots publicēt atvērto datu portālā.

Lai nodrošinātu izglītības politikas veidotājus pierādījumos balstītas politikas izstrādei un ieviešanai augstākās un profesionālās izglītības jomā, kā arī sabiedrības informēšanai, katru gadu iestāde veiks monitoringu un sagatavos datus par vismaz 15 000 Latvijas augstskolu un 8 000 Latvijas profesionālās izglītības iestāžu absolventiem 10 gadus kopš absolventa augstskolas, koledžas vai profesionālās izglītības iestādes eksmatrikulācijas (ar diploma izsniegšanu) gada.

Stratēģijas darbības periodā tiks veikts mājokļu pieejamības izvērtējums, tā nodrošinot detalizētākus datus mājokļu politikas plānošanai valstī.

Darbības virziena mērķis: Veicināt dažādu, tajā skaitā privātu, datu avotu integrāciju statistikas nodrošināšanas procesos

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības			
		2019	2020	2021	2022
1.1. Attīstīta sadarbība ar datu sniedzējiem	1.1.1. Datu noliktavas ietvaros integrēti dati no ārējiem datu sniedzējiem/īpašniekiem (skaits)	-	63	70	77
	1.1.2. Ar nozīmīgākajiem administratīvo datu turētājiem noslēgti/aktualizēti sadarbības līgumi (skaits)	5	2	4	4
	1.1.3. Informatīvi pasākumi par pētniecības un attīstības un inovāciju (P&A&I) datu uzskaiti komersantiem (skaits)	-	1	1	1
	1.1.4. Nodrošināts uzņēmumu statistikas pārskatu vidējais atbildētības (savākšanas) līmenis (%)	93	90	90	90
1.2. Respondentu ērtībām un datu apstrādes kvalitātes celšanai uzlabota datu vākšanas vide	1.2.1. Efektīvākai sadarbībai ar datu sniedzējiem tīmekļvietnē ievietoti statistikas pārskatu apraksti (% no veidlapu skaita)	-	50	100	x
	1.2.2. Sociālās statistikas modernizācijas aktivitāšu ietvaros standartizēti pamatrādītāji mājāsaimniecību un personu apsekojumos (skaits)	-	-	38	x

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

1. Nodrošināt administratīvo datu kvalitātes izvērtējumu, sniedzot atgriezenisko saiti datu sniedzējiem;

2. Ņemot vērā respondentu apmierinātības aptaujas rezultātus un ieteikumus, uzlabot Elektroniskās veidlapas un Elektronisko datu vākšanas sistēmu;
3. Uzlabot iespējas respondentiem aizpildīt aptaujas anketas internetā no mobilā tālruņa, izstrādāt datu ievadu ISDAVS CAWImobile un pielāgot apsekojumu instrumentāriju šāda veida datu ievadam;
4. Izstrādāt pilotprojektu intervijām apsekojumos, ieviešot alternatīvu veidu intervijai – video asistents interneta vietnē;
5. Pilnveidot sadarbību ar respondentiem principa „Konsultē vispirms” ietvaros: ieviest ieteiktās rekomendācijas, piedalīties un īstenot noteiktās valsts pārvaldes iniciatīvas (“Ierēdnis ēno uzņēmēju”, valsts pārvaldes pakalpojumu aktualizēšana un rezultātu novērtēšana);
6. Nodrošināt nepārtrauktu, savlaicīgu statistikas datu vākšanu, turpinot ieviest jauninājumus statistikas ražošanas procesā un izmantot jaunus datu avotus, vienlaikus samazinot arī respondentu slogu;
7. Nodrošināt normatīvo aktu prasības informācijas drošības jomā un respondentu tiesību aizsardzībā attiecībā uz statistisko konfidencialitāti un personas datu aizsardzību;
8. Izvērtēt iespējas sertificēt CSP veiktās datu apstrādes atbilstību personas datu aizsardzības standarta ISO 27701 "Starptautiskais datu aizsardzības standarts" prasībām;
9. Novērtēt SUR funkcionalitāti, izstrādāt tehnisko specifikāciju nepieciešamajiem uzlabojumiem un pilnveidei, veikt datu apstrādes testus;
10. Izstrādāt tehnisko specifikāciju Statistisko klasifikāciju satura pārvaldības sistēmai, veikt izstrādes testus;
11. Realizēt ERAF projektu “Ārējās tirdzniecības statistikas datu apstrādes sistēma”, kura mērķis ir izveidot preču ārējās tirdzniecības statistikas datu apstrādes sistēmu, no jauna veidojot un uzlabojot darbības procesus un pakalpojumus, lai efektīvi apstrādātu datus, nākotnē samazinot respondentu noslodzi;
12. Veicināt sadarbību ar universitātēm un pētniekiem – statistikas metodoloģisko risinājumu pilnveidē un padziļinātā datu analīzē;
13. Izvērtēt jaunu datu avotu informāciju, lai izmantotu lauksaimniecības statistikas ražošanas procesa pilnveidošanai (VAAD, VTUA);
14. Veikt labās prakses piemēru izpēti par inovācijas statistikas datu iegūšanu, izstrādāt priekšlikumus inovācijas datu vākšanas procesa pilnveidošanai (datu vākšanas process, formāts, uztveramība);
15. Izstrādāt algoritmu jaunā mājsaimniecības struktūras rādītāju sagatavošanai EU-SILC un darbaspēka apsekojumā, neuzliekot papildu slodzi respondentiem, bet izmantojot administratīvos datus; datu sniedzēju ērtībām veikt rādītāju standartizāciju;
16. Iegūt informāciju par jaunu naktsmītņu tipu “dzīvoklis”, izmantojot *web scraping* tehniku, lai reizi ceturksnī nodrošinātu datus par mītņu, viesu, pavadīto nakšu skaitu;
17. Izmantot biļešu pārdošanas platformu datus tūrisma un kultūras statistikas ražošanas attīstībā.

Darbības virziena nosaukums: 2. Lietotājoorientēta pieeja statistikas nodrošināšanā, paplašinot statistikas pielietojamību

Esošās situācijas apraksts:

CSP oficiālās statistikas informācijas jomā nodrošina Eiropas un starptautiskajos kvalitātes dokumentos noteikto principu ievērošanu, datu lietotājiem nododot atbilstošus, savlaicīgus un uzticamas kvalitātes oficiālās statistikas datus. Taču strauji mainīgā vide un notikumi pasaulē pierāda pastāvīgu nepieciešamību pēc jauniem datiem un rādītājiem. Arī datu lietotāju skaits palielinās un paplašina savu interešu loku, pievienojas jauni – reģionālā līmeņa – datu lietotāji. Mēs ticamies elastīgi reaģēt uz lietotāju vajadzībām, sniegt nepieciešamo statistisko informāciju šeit un tagad, reizē uzturot iegūto datu lietotāju uzticamību oficiālajai statistikai kā kvalitātes zīmei aktuālu sabiedrības notikumu mērīšanā. Viens no CSP izaicinājumiem ir saglabāt līdzsvaru starp lietotāju vajadzībām un datu sniedzēju noslodzi, nodrošinot datus par ekonomiskajiem un sociālajiem procesiem valstī. Šim nolūkam organizējam dažāda formāta tikšanās gan ar datu lietotājiem, gan respondentiem, izmantojam dažādus komunikācijas kanālus saziņai.

Esam izveidojuši standartizētu statistikas publicēšanas risinājumu, lai reaģētu uz mainīgajām datu lietotāju vajadzībām, sniegtu aktīvu informatīvu atbalstu sabiedrībā notiekošo procesu analītiķiem, nodrošinot ērtu oficiālās statistikas atkalizmantošanu, mašīnlasišanas iespējas. Pētnieciskajam sektoram nodrošinām gan anonimizētus datus, gan metadatus un paradatus, kas sniedz informāciju par datu iegūšanas procesu un palīdz izprast rādītāju nozīmi, kā arī veicina pareizāku šo datu interpretāciju. Līdz ar Oficiālās statistikas publicēšanas koplietošanas platformas darbības uzsākšanu spēsim vēl pilnīgāk apmierināt gan valsts oficiālās statistikas ražotāju, gan visu statistikas datu lietotāju grupu prasības pēc statistikas datiem, īpašu uzmanību pievēršot ātrākai un saprotamākai publicējamu datu uztveramībai.

Tiek turpināta eksperimentālās statistikas aprēķinu attīstība, testējot jaunus datu avotus un metodes. Tā paplašinām statistikas datu klāstu vai detalizācijas līmeni, iegūstam aktuālākus datus, kas palīdz lēmumu pieņēmējiem tiešāk uztvert jaunās ekonomiskās parādības un procesus valstī. Eksperimentālās statistikas attīstības ietvaros akcentēsim sadarbību ar privāti glabāto datu īpašniekiem, bagātinot pieejamo eksperimentālās statistikas datu klāstu mūsu datu lietotājiem. Stratēģijas darbības periodā plānots uzsākt eksperimentālās statistikas identifikatoru atbilstības oficiālās statistikas prasībām izvērtējuma procesa apraksta izstrādi, iespējamai šo datu turpmākai iekļaušanai oficiālās statistikas sarakstā.

Turpināsim strādāt pie inovatīvu, datu analīzi veicinošu produktu izveides, kas dotu iespēju novērtēt attīstības tendences mūsu valstij aktuālos procesos un tēmās. Pārvaldes mērķis ir arvien pilnīgāk nodrošināt lietotājiem iespēju atrast katram nepieciešamo statistisko informāciju, kā arī atrast to iespējami operatīvi un sev vēlamā formā.

Darbības virziena mērķis: Atbilstoši datu lietotāju pieprasījumam pilnveidot statistikas datu publicēšanas un izmantošanas iespējas

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības			
		2019	2020	2021	2022
2.1. Veicināta datu lietotāju statistikas pratība un pilnveidota datu kvalitāte	2.1.1. Aktivitātes datu lietotāju izglītošanai un statistikas popularizēšanai, t.sk. konferences un prezentācijas (skaits)	4	4	4	4
	2.1.2. Publiski pieejamās informācijas kvalitātes pilnveidošanas pasākumi, nodrošinot un uzturot atgriezenisko saiti ar oficiālās statistikas lietotājiem (skaits)	8	4	4	4
2.2. Attīstīta statistikas datu pielietojamība	2.2.1. Iepriekš noteiktā laikā un sabiedrībai pieejamā veidā Oficiālās statistikas portālā (OSP) publicēta statistikas iestādes oficiālā statistika un aprakstošie metadati saskaņā ar oficiālās statistikas programmu (%)	–	–	–	90
	2.2.2. OSP Ģeotelpiskās statistikas lejupielādes pakalpes ir atbilstošas INSPIRE direktīvas trešā pielikuma 1. un 10. tēmas prasībām (%)	–	100	100	100

	2.2.3. Statistikas iestāžu īpatsvars, kuras publicē statistiku, ievērojot atvērto datu standartus (%)	–	–	–	100
2.3. Nodrošināti aktuāli dati un indikatori	2.3.1. Inovātivi statistikas produkti, specifiskam mērķim veidoti inovātivi statistikas publicēšanas risinājumi, ģeotelpiskā statistika (skaits)	1	1	1	1
	2.3.2. Monitorings par Latvijas augstskolu absolventu nodarbinātību un ienākumiem pieaugošā laika periodā (absolventu skaits)	15 000	30 000	45 000	60 000
	2.3.3. Monitorings par Latvijas profesionālās izglītības iestāžu absolventu nodarbinātību un ienākumiem pieaugošā laika periodā (absolventu skaits)	-	8000	16 000	24 000
	2.3.4. Dati mājokļu pieejamībai pēc māsaimniecību tipa (mājokļu skaits)	-	-	-	1 100 000

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

1. Īstenot aktivitātes datu lietotāju izglītošanā un statistikas popularizēšanā;
2. Uzturēt regulāru dialogu ar oficiālās statistikas lietotājiem savlaicīgai jaunu prasību identificēšanai;
3. Dažādām lietotāju grupām orientētu vizuāli pievilcīgu izplatīšanas veidu izmantošana ātrai satura uztveramībai dažādos informācijas kanālos;
4. Īstenot Oficiālās statistikas portāla darbības nodrošinātāju un datu lietotāju apmācību un publicitātes pasākumus;
5. Makroekonomikas datu apstrādes sistēmas ietvaros izstrādāt un ieviest IT risinājumu, lai CSP datubāzē varētu publicēt visus tos nacionālo kontu sistēmas rādītājus, kas tiek sagatavoti nosūtīšanai *Eurostat*;
6. Makroekonomikas datu apstrādes sistēmas ietvaros izveidot lietotni nepieciešamo cenu indeksu apkopošanai pa ceturkšņiem, lai varētu ieviest dubultās deflācijas metodi ceturkšņa IKP aprēķinā;
7. Veicināt eksperimentālās statistikas attīstību, sadarbojoties ar valsts un privātiem partneriem, sabiedrības procesu savlaicīgai un padziļinātai izpētei (piemēram, mobilie operatoru dati, kredītkartes, ģeogrāfiskā informācijas sistēma utt.);
8. Turpināt darbu pie metodoloģijas izstrādes un nodrošināt uz administratīviem datu avotiem balstītu 2021. gada tautas un mājokļu skaitīšanas rādītāju sagatavošanu datu lietotājiem, tai skaitā datus teritoriālā griezumā, un ikgadēju datu sagatavošanu par iedzīvotāju izglītības līmeni un ekonomisko aktivitāti;
9. Sagatavot detalizētus datus par starptautisko ilgtermiņa migrāciju un remigrāciju;
10. Sagatavot jaunus un detalizētākus datus nacionālo un ES politiku vajadzībām.

Darbības virziena nosaukums: **3. Iestādes tehnoloģiju un personāla veikspējas attīstība**

Esošās situācijas apraksts:

Pieaugošais apstrādājamo datu apjoms, statistikas datu kvalitātes un konfidencialitātes prasības, kā arī datu sagatavošanas ierobežotie termiņi – tie ir priekšnoteikumi nepārtrauktai un arī inovatīvai visos statistikas nodrošināšanas posmos iesaistīto tehnoloģisko un personāla resursu attīstībai. CSP pieejamo budžeta līdzekļu ietvaros regulāri novirza finansējumu balansētas informācijas tehnoloģiju un personāla veikspējas attīstībai.

Praktiski visu statistikas ražošanas posmu un atbalsta procesu nodrošināšana ir ieviesta elektroniskā vidē. Regulāri veicam pilnveidojumus Integrētās statistisko datu apstrādes un vadības sistēmas (ISDAVS) darbībā un tās veikspējas papildinošo, piemēram, dažādu reģistru moduļu izstrādē. 2021. gada tautas skaitīšanas nodrošināšanai ir izveidota Sociālās statistikas datu noliktava (SSDN). Jaunākā no izstrādēm ir Cenu vākšanas un indeksu aprēķināšanas sistēma – tiešsaistes sistēma visiem patēriņa cenu indeksu aprēķināšanas posmiem. Ir ieviestas infrastruktūras datu un metadatu konvertēšanai standartizētā datu apmaiņas formā un statistikas ražošanas nepārtrauktības nodrošināšanai. Savā darbībā atbilstam informācijas aizsardzības prasībām nacionālā un ESS līmenī. Datu drošības attīstības ietvaros CSP uzsākusi Projektu un pieteikumu pārvaldības sistēmas PITS izstrādi un testēšanu. Sistēmas mērķis ir nodrošināt IT projektu pārvaldību, IT pieteikumu reģistrāciju un atsekošanu, piekļuves tiesību pieprasījumu un izmaiņu reģistrāciju, kā arī informācijas drošības incidentu reģistrāciju un pārvaldību. Šo sistēmu plānots sasaistīt ar citiem jau esošiem darba plānošanas un organizēšanas rīkiem, iekšējās darba organizācijas efektivitātes uzlabošanai. Pārvaldes visa atbalsta procesu dokumentācijas aprīte, saziņa, kā arī darbības analīzes iespējas ir nodrošinātas elektroniskā veidā.

Stratēģijas darbības periodā pilnveidosim personāla veikspēju, realizējot aktivitātes mērķtiecīgai personāla profesionālajai pilnveidei. Uzsāksim funkciju auditu un amatu punktēšanu – "amata vērtības noteikšanu" (% no kopējā amatu vietu skaita) – veicot katra amata/amatu grupas/atslēgas amatu novērtēšanu, izmantojot kādu no nacionāli vai starptautiski atzītām metodēm, iestrādājot tajās statistikas nodrošināšanas specifiskās prasības vai pielāgojot mūsu vajadzībām, neizslēdzot arī to, ka tiek radīts unikāls veids, kā mēs novērtējam savus amatus. Tas tiks darīts ar mērķi, lai sīkāk gradētu un vienādotu atalgojuma sistēmu starp dažādiem departamentiem, kā arī identificētu atslēgas amatus.

Zināšanas, kuras piemērojam šodien, vairs nav aktuālas rītdien. Tas ir sevišķi izteikts mūsu jomā, tādēļ mērķis ir radīt personāla spēju portfeli (un konstanti to aktualizēt), kas ir iegūstamās prasmes/zināšanas/pieredze, bez kurām nav iespējams būt mainīties spējīgiem statistikas produktu ražošanas tirgū, kas kļūst konkurētspējīgāks arī Latvijā, būt ar augstu konkurences līmeni starptautiskajā līmenī. Spēju portfeli nodefinēs nepieciešamās IT, analītikas u.c. prasmes, kas nodrošinās, ka CSP personāls ir spējīgs radīt jaunus, inovatīvus produktus, sniegt intelektuālo pienesumu statistikas nodrošināšanas metodoloģijas attīstībā.

Darba efektivitātes paaugstināšanas nolūkā īstenojam iekšējās reorganizācijas pasākumus, arī samazinot amatu vietas.

Darbības virziena mērķis: **Uzlabota darba vide un celta Pārvaldes darbības efektivitāte**

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības			
		2019	2020	2021	2022
3.1. Paaugstināta personāla motivācija un pilnveidotas kompetences	3.1.1. Amati, kam veikts funkciju audits un amatu punktēšana (% no kopējā amatu vietu skaita)	-	-	10	15
	3.1.2. Personāla spēju portfeli (nodefinēto spēju skaits)	-	-	2	2
	3.1.3. Kompetencēs balstīts personāla atlases process (amatu grupu skaits, kurām	-	1	5	10

	izstrādāts kompetenču intervijas modelis)				
3.2. Optimizēti pamatdarbības procesi	3.2.1. Apsekojumu skaits, kas pievienoti standartizēto sociālās statistikas datu anonimizēšanas prasību ietvaram (skaits)	-	1	1	1
	3.2.2. Uz savstarpēji saistītu moduļu sistēmu balstīta preču ārējās tirdzniecības statistikas apstrādes sistēma (skaits)	-	-	-	1
Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Veikt amatu funkciju izvērtēšanu, amatu vērtības noteikšanu un analīzi mērķtiecīgai personāla profesionālajai pilnveidei; 2. Ieviest kompetenču intervijas personāla spēju portfeļa stiprināšanai; 3. Veikt darbinieku apmierinātības ar darbu aptauju personāla noskaņojuma un nepieciešamo uzlabojumu identificēšanai; 4. Izstrādāt un ieviest standartizētas sociālās statistikas datu anonimizēšanas prasības drošai apsekojumu un aprēķinu datu izmantošanai pētniecības nolūkiem; 5. Projektu pieteikumu un pārvaldības sistēmas (PITS) izstrāde IT un citu iekšējo projektu pārvaldībai; 6. Integrētas sistēmas pilnam ražotāju cenu indeksa aprēķina ciklam izstrāde uzņēmējdarbības statistikas modernizācijas ietvaros; 7. Integrēt e-adresi (Latvija.lv) ISDVS sistēmā uzņēmumu un iedzīvotāju apsekojumos; 8. Izstrādāt e-pasta vēstuļu izsūtīšanu no ISDAVS sistēmas iedzīvotāju un māsājniecību apsekojumos. 					

Darbības virziena nosaukums: 4. Oficiālās statistikas nodrošināšanas sistēmas koordinācija valstī

Esošās situācijas apraksts:

OSS ir valstī esošo statistikas iestāžu (vai to struktūrvienību) kopums, kas vāc, apstrādā un izplata oficiālo statistiku ar mērķi nodrošināt Latvijas, Eiropas un starptautiskās politikas veidotājus un sabiedrību ar kvalitatīvu oficiālo statistiku. OSS sastāvdaļa ir arī Statistikas padome. No izveidošanas brīža 2016. gadā Statistikas padome kā konsultatīva institūcija veicina oficiālās statistikas nodrošināšanas sistēmas attīstību, sniedz statistikas iestādēm rekomendācijas, veicina sadarbību starp statistikas iestādēm, datu sniedzējiem un oficiālās statistikas lietotājiem, un tās sniegtais viedoklis par oficiālās statistikas programmas projektu ir nozīmīgs oficiālās statistikas koordinācijas jomā. Padomes sēdēs dažādu jomu eksperti diskutē par statistikas problēmjautājumiem un attīstības virzieniem.

Starptautiska, ES un nacionāla līmeņa dokumentos ir noteikts, ka oficiālās statistikas vajadzībām ir jāievieš skaidrs juridisks un institucionāls ietvars. Tas iekļauts CSP speciālistu izstrādātajā Statistikas likumā, kas nosaka statistikas iestāžu darbības pilnvaras un OSS ietvaros piešķir CSP vadošās iestādes statusu. Realizējot OSS vadošās iestādes funkciju, CSP ir noteikusi vispārīgās kvalitātes prasības visai oficiālajai statistikai (tā jānodrošina, ievērojot Eiropas Statistikas prakses kodeksa prasības, kas attiecas uz statistikas ražošanas vidi) procesiem un galarezultātiem. CSP ir izstrādājusi prasības paskaidrojošus metodiskos materiālus, konsultē citas Latvijas statistikas iestādes un palīdz tām sasniegt arvien labākus rezultātus atbilstības prasību nodrošināšanā. Piemēram, attiecībā uz statistikas izplatīšanu, Latvija atbildīs vairākām prasībām pilnībā līdz ar vienotas visu statistikas iestāžu nodrošinātās oficiālās statistikas un to aprakstošo metadatu publicēšanas uzsākšanu Oficiālās statistikas portālā. Taču ir jāņem vērā, ka statistikas iestāžu, kas ražo Eiropas statistiku, skaits Latvijā pieaugs, jo Vienotā tirgus regulas projektā ir ieskicētas vairākas jomas, kurās līdz šim Eiropas statistika netiek sagatavota. Tas CSP nozīmēs papildu darbu, apmācot jaunās statistikas iestādes un palīdzot tām pilnveidoties, lai noturētu augsto 90 % atbilstības kopējo līmeni. Tāpat sistemātisks darbs ir jāveic arī ar pārējām Latvijas statistikas iestādēm, lai paaugstinātu to atbilstību OSS vispārējām kvalitātes prasībām.

Darbības virziena mērķis: **Uzlabota oficiālās statistikas ražošanas vide Latvijas statistikas iestādēs**

Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskās vērtības			
		2019	2020	2021	2022
4.1. Latvijas statistikas iestāžu kompetences paaugstināšana oficiālās statistikas jomā	4.1.1. Latvijas statistikas iestāžu (ONAs), kas ražo Eiropas statistiku, atbilstība Eiropas statistikas Prakses kodeksa prasībām (%)	90	90	90	90
	4.1.2. Sanāksmes Latvijas statistikas iestādēm par aktuāliem darbības jautājumiem (skaits)	3	3	3	3
	4.1.3. Ar katru gadu pieaugošs Latvijas iestāžu, kas ražo starptautisko un nacionālo statistiku, atbilstības līmenis vispārējām kvalitātes prasībām (%)	84	86	88	90

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

1. Sagatavot slidošu 3 gadu Oficiālās statistikas programmu atbilstoši vidēja termiņa budžetam un nodrošināt tās izpildes uzraudzību;
2. Sagatavot un iesniegt Statistikas padomei izskatīšanai ar oficiālās statistikas nodrošināšanas sistēmas darbību saistītus jautājumus;
3. Konsultatīvā atbalsta un kontaktpunkta Eiropas oficiālās statistikas jautājumos funkcijas turpmāka attīstīšana, stiprinot izveidoto kanālu un rīku izmantošanu, uzturēt aktuālu Latvijas iestāžu, kas ražo Eiropas statistiku (ONAs), sarakstu;
4. Uzturēt ONAs datu nosūtīšanas Eurostat uzraudzības mehānismu;
5. Veikt ONAs lietderības izvērtēšanu un vismaz vienu reizi gadā organizēt ONAs vadītāju tikšanos;
6. Nodrošināt Eiropas Statistikas Prakses kodeksa prasību ievērošanas uzraudzību ONAs;
7. Veicināt sadarbību ar ONAs, lai sagatavotu šīs iestādes gaidāmajai detalizētās ekspertīzes vizītei, kuras laikā ES eksperti auditēs Latvijas statistikas sistēmas atbilstību Eiropas Statistikas Prakses kodeksa prasībām;
8. Organizēt un metodoloģiski vadīt Latvijas statistikas iestāžu atbilstības OSS vispārējām kvalitātes prasībām pašvērtēšanas procesu.

1.4. CSP administratīvā kapacitāte

CSP stratēģijas izstrādes darba grupas ekspertu diskusiju rezultātā apkopotas iestādes stiprās un vājās puses, izvērtētas iespējas un draudi. Lai stiprinātu iestādes darbību un veicinātu attīstību, tika definēti uzdevumi un veicamās aktivitātes stratēģijas darbības virzienos.

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
Veiksmīga sadarbība ar citām institūcijām, administratīvo datu pieejamība	Nekonkurētspējīgs atalgojums
Sakārtota resursu uzskaitē. Spējam nodrošināt operatīvi, pārskatāmi un pietiekoši detalizēti datus analīzei	Personāla vidējais vecums un paaudžu maiņa
Vienots klientu apkalpošanas centrs respondentu apkalpošanā par vispārīgiem jautājumiem. Papildus piesaistīts <i>Anywhere</i> sistēmai ārējās tirdzniecības klientu apkalpošanas tālrunis un telefonintervētāju klientu apkalpošanas tālrunis	Atbilstošu darba specifikai un kompetentu pretendentu trūkums atlases procesos
Centralizēta datu vākšanas un apstrādes funkciju pārvaldība	
Labā darba vide un sociālo garantiju nodrošināšana	
Darbinieku zināšanas un kompetence statistikas jomā. Statistikas jomas eksperti. Sadarbība statistikas jautājumos nacionālā un starptautiskā līmenī	
IT rīku pieejamība	
IESPĒJAS	DRAUDI
Lielapjoma datu (<i>Big Data</i>) izmantošana	Datu īpašnieku nevēlēšanās sniegt viņu rīcībā esošos datus
Oficiālā statistika kā uzticams zīmols un CSP kā šī zīmola turētāja un koordinatore	Respondentu atsaučības ietekme uz statistikas produkta kvalitāti
Iespēja piesaistīt ES fondu līdzekļus attīstības darbiem (granta projekti)	Finansējuma nepietiekamība attīstībai
Starptautisko organizāciju pieredzes apzināšana statistikas ražošanas procesu uzlabošanā, identificējot labākās prakses un to pārņemšanas/ieviešanas lietderību darba uzlabošanai/pilnveidošanai CSP	Tirgus globalizācija, kas apgrūtina datu savākšanas, apstrādes procesu, kvalitatīvu, visās statistikas jomās saskanīgu datu iegūšanu
Administratīvo datu pieejamība	Citas organizācijas spēj nodrošināt labākus finansiālos nosacījumus, piedāvā CSP kompetentākajiem darbiniekiem labāk apmaksātu darbu
Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm/ datu lietotājiem	

1.4.1. Cilvēkresursi

Lai īstenotu CSP darbības mērķus un uzdevumus darba efektivitātes paaugstināšanā un sekmīgi darbotos mainīgajā vidē, 2016. gadā tika ieviesta CSP Personāla vadības stratēģija. Stratēģija izstrādāta ar sistēmisku pieeju cilvēkresursu vadībā, orientējoties uz pārmaiņām un izaicinājumiem ne tikai iestādes līmenī, bet arī ESS ietvaros. Personāla vadības stratēģiju uztur saskaņā ar Personāla vadības stratēģijas aktivitāšu plānu, kurā ir norādītas konkrētas aktivitātes, to procesa un gala rezultātu indikatori.

2019. gada 31. decembrī CSP bija 509 amata vietas, no tām 8 saistībā ar 2021. gada tautas skaitīšanas norisi uz noteiktu laiku (līdz 2023. gada 30. decembrim). Pēc statusa 255 ir vispārējā civildienesta ierēdņu amati un 254 – darbinieku amati.

Faktiskais darbinieku skaits 2019. gada 31. decembrī bija 462. Ilgstošā attaisnotā prombūtnē atrodas 19 darbinieki. CSP nodarbinātas 417 sievietes un 64 vīrieši. Darbinieku vidējais vecums ir 48 gadi. 81 % CSP nodarbināto strādā ilgāk par 3 gadiem, 14 % – no 1 līdz 3 gadiem, bet 5 % – mazāk par 1 gadu.

Pēdējos gados personāla mainība svārstās aptuveni 14 % robežās (2018. gadā – 16 % un 2019. gadā – 12 %). 2019. gadā darbu CSP uzteica 60 nodarbinātie. Galvenie argumenti civildienesta un darba attiecību pārtraukšanai, kā arī jaunu darbinieku piesaistīšanai un esošo noturēšanai ir neatbilstošais atalgojums, īpaši profesijās, kurās vidēji darba samaksa darba tirgū ir ievērojami augstāka, piemēram, IT speciālistiem un datu analītiķiem dažādās nozarēs.

Stratēģijas ietvaros tika turpināts darbs pie CSP veicamo funkciju analīzes un darbu optimizācijas. Funkciju pārdales un optimizācijas rezultātā no amatu saraksta likvidētas 16 amata vietas un palielināta atlīdzība pārējiem struktūrvienību nodarbinātajiem. Ar 2019. gada 1. februāri paaugstināta atlīdzība 112 amata vietām. Tika pārskatīti amatu apraksti un pārkvalificētas departamentu vadītāju un vecāko referentu amata vietas.

Lai gan valsts pārvaldē ir ierobežotas karjeras izaugsmes iespējas „vertikālajā” (amatu hierarhijas) līmenī, CSP novērtē darbiniekus, kuri izrāda aktivitāti, sniedz jaunas idejas un rosina uzlabojumus statistikas nodrošināšanas procesos, demonstrē plašas zināšanas un analītisku pieeju dažādu jautājumu risināšanā, uzņemas atbildību un domā plašāk par saviem tiešajiem amata pienākumiem. Šādiem darbiniekiem CSP piedāvā horizontālās karjeras vai profesionālās izaugsmes iespējas esošajā amatā. CSP speciālistiem ir iespēja strādāt un pārstāvēt iestādi starpinstiūciju darba grupās, piedalīties augsta līmeņa starptautiskajās aktivitātēs par jaunu statistikas standartu un metodoloģiju izstrādes un saskaņošanas jautājumiem, piedalīties OECD organizētajās starptautiskajās konferencēs ar prezentācijām par iestādes labo praksi statistikas nodrošināšanā, kā arī *Eurostat* darba grupu un speciālo darba grupu (*Task Force*) sanāsmēs, papildināt kvalifikāciju Eiropas statistiķu apmācībuursos. CSP eksperti tiek deleģēti piedalīties vai vadīt starptautiskus projektus, vai arī viņiem tiek uzticēts apmācīt citus Pārvaldes speciālistus. Tādējādi darbinieka ieguvums ir jauna pieredze, apmācība un jauni izaicinājumi esošajā amatā, kā arī iegūts plašāks skatījums uz ekonomikas procesiem kopumā.

Nemot vērā CSP 100 gadu darba pieredzi, mēs skaidri zinām CSP darbinieka profilu, tāpēc atlases procesā arvien biežāk izmantojam kompetenču intervijas, kuru veikšanai joprojām apgūstam atbilstošas intervēšanas un informācijas analīzes prasmes. Sadarbībā ar Valsts administrācijas skolu un *Eurostat* paaugstinām savu darbinieku ar informācijas apkopošanu un analīzi saistītās kompetences, IT jomas kompetences un angļu valodas zināšanas. Sekojot līdzi IT jomas straujajai attīstībai, ierobežoto resursu robežās apmācām un apmācīsim spējīgākos darbiniekus darbam ar visjaunākajām programmatūrām. Šobrīd šie darbinieki apgūst apmācību prasmes, lai varētu iegūtās zināšanas nodot saviem kolēģiem.

Atlasot pretendētus statistikas ekspertu amatiem, CSP galveno uzsvaru liek uz vairāku nelielu uzdevumu izpildi MS Excel, Access un SPSS programmās, kā arī tulkošanā, jo statistikas ekspertu darbs nav iedomājams bez liela apjoma informācijas apstrādes, ievērojot ES regulas. Ņemot vērā mainīgos datu ieguves avotus, statistikas ekspertiem jāprot izstrādāt jaunas metodoloģijas un aprakstīt tās ne tikai latviešu valodā, bet arī angļu valodā.

Cilvēkiem, kuri izvēlas strādāt CSP, papildu savām zināšanām un prasmēm ir vēlme veltīt sevi nozīmīgam darbam, par kura izpildi lielākais gandarījums ir savas valsts pārstāvēšana *Eurostat*.

1.4.2. Finanšu resursi

Finanšu vadība CSP ietver visus iestādes budžeta izstrādāšanas un izpildes procesa nodrošināšanai nepieciešamos administratīvos pasākumus, ieskaitot kontroles un atbildības pasākumus. Finanšu vadības procesu iestādē reglamentē ārējie normatīvie akti, kā arī iestādes izstrādātie iekšējie noteikumi: Vadlīnijas finanšu vadībā, kuru mērķis ir nodrošināt budžeta plānošanas sistēmu un piešķirto valsts budžeta līdzekļu izlietošanas uzraudzību, bet Eiropas Savienības finansēto projektu ieviešanas kārtība nosaka, kā CSP īsteno ES finansētās *Statistiskās informācijas sagatavošanas jauno ES iniciatīvu veidošanai* programmas ieviešanu saskaņā ar ES un Latvijas normatīvo aktu prasībām. CSP iesaistījusies vairāku finanšu instrumentu (*ERAF* un *ESF* projektu līdzekļu) apgūvē, un finansējuma plānošana un izlietošana notiek atbilstoši Ministru kabineta apstiprinātajiem noteikumiem un vadlīnijām.

Šie un citi iekšējie noteikumi finanšu jomā nodrošina vienveidīgu pieeju budžeta plānošanas procesam iestādē, kā arī veicina finanšu līdzekļu lietderīgu izlietojumu, nodrošina CSP funkciju finansēšanu un iestādes mērķu sasniegšanu.

CSP pastāvīgi pilnveido iekšējās kontroles sistēmu, attīsta sniegto e-pakalpojumu pieejamību, kā arī e-pārvaldes iespēju efektīvu lietošanu iestādes iekšējā darba organizācijā un starpiestāžu sadarbības procesos. CSP Līdzsvarotās stratēģijas informācijas sistēma (LSIS) nodrošina departamentu direktorus un daļu vadītājus kontroles procedūru īstenošanai un CSP priekšnieku – lēmumu pieņemšanai ar datiem par patērēto darba laiku un izmaksām produktu un procesu griezumā, kā arī darbības indikatoriem, sniedzot informāciju dažādos analītiskajos pārskatos, atskaitēs un diagrammās dinamikā. Dažādu vadības līmeņu vadītāji statistikas nodrošināšanas procesa vadīšanai arvien plašāk izmanto LSIS datu analīzes rīka *MicroStrategy* analītisko informāciju. LSIS pastāvīgi tiek attīstīta, rodot iespēju operatīvi sekot līdzi darbu izpildei produktu līmenī. Jau 2017. gadā tika ieviesti jauni procesi *RSV Horizon Web*, atsakoties no rīkojumu noformēšanas. Lai darbinieki ērtāk un ātrāk varētu pieteikt dažāda veida pieteikumus elektroniskā vidē, tika pilnveidots pašapkalpošanās modulis *HoP*. Līdz ar to CSP nodrošinājis visus lietvedības procesus un realizējis *bezpapīra biroju*.

Ar valsts budžeta finansējumu CSP īsteno iestādes darbību: tiek nodrošināta Oficiālās statistikas programmas CSP kompetences uzdevumu izpilde, risināti IT darbības uzlabojumi un citi atbalsta procesi, kā arī EK noslēgto dotāciju līgumu ietvaros realizēti grantu shēmas projekti. Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 2.2.1. specifiskā atbalsta mērķa „Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību” 2.2.1.1. pasākuma „Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide, publiskās pārvaldes procesu optimizēšana un attīstība” ietvaros CSP tika veiksmīgi izstrādāts un 2020. gada 3. ceturksnī tiks pabeigts Oficiālās statistikas portāls.

Lai nodrošinātu funkciju izpildi, ko, ņemot vērā arvien pieaugošās prasības pēc statistiskās informācijas Eiropas mēroga politiku plānošanai un īstenošanai, nosaka jauni Eiropas Savienības tiesību akti statistikas jomā, kā arī Latvijas nacionālās vajadzības, CSP ir akceptēti prioritārie pasākumi – “2020. gada lauksaimniecības skaitīšana” un “Augstskolu absolventu monitorings”.

2020. gada plānoto izdevumu 11 142 645 *euro* sadalījums pa finansējumiem:

- 24.00.00 Statistiskās informācijas nodrošināšana – 10 119 071 *euro*;
- 67.00.00 Eiropas Kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana – 708 485 *euro*;
- 62.07.00 Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014–2020) – 299 533 *euro*;
- 63.07.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektu un pasākumu īstenošana – 15 556 *euro*.

Ieņēmumu un izdevumu atšifrējums skatāms stratēģijas II daļā.

1.4.3. Darba organizācija

2018. gada 27. novembra Ministru kabineta noteikumi Nr. 732 "Centrālās statistikas pārvaldes nolikums" formulē CSP funkcijas, uzdevumus un tiesības, kā arī vispārīgi nosaka CSP struktūru.

CSP pamatfunkciju izpildi – statistiskās informācijas nodrošināšanu – veic septiņi departamenti un trīs datu savākšanas un apstrādes centri:

- Makroekonomiskās statistikas departaments;
- Lauksaimniecības un vides statistikas departaments;
- Sociālās statistikas departaments;
- Uzņēmumu statistikas departaments;
- Informācijas un komunikācijas departaments;
- Statistikas metodoloģijas un kvalitātes departaments;
- Statistikas datu apstrādes departaments;
- Datu savākšanas un apstrādes centri Kuldīgā, Preiļos un Valmierā.

Atbalsta funkcijas CSP īsteno trīs departamenti un viena patstāvīgā daļa, kā arī Priekšnieka sekretariāta nodarbinātie:

- Stratēģiskās plānošanas un resursu vadības departaments;
- Juridiskais un pārvaldes organizācijas departaments;
- Informātikas departaments;
- ES lietu koordinācijas daļa.

CSP pastāvīgi uzrauga un analizē iestādes darbības procesu norisi un vērtē iespējas darba pilnveidošanai un optimizēšanai. Tiek pārskatītas veicamās funkcijas un optimizēts darbs vairākās struktūrvienībās.

Kvalitāti kā statistikas iestādes virzītājspēku CSP attiecina ne tikai uz pamatdarbības produktiem un procesiem, bet arī uz iestādi kopumā. Statistikas ražošanā tiek pilnveidota Kvalitātes vadības sistēma, nodrošinot sistēmisku un standartizētu pieeju procesu norisei un vadībai, attīstīti tehnoloģiskie risinājumi, turpmākajos gados uzsvaru liekot aprēķinu automatizācijas ieviešanai statistikas vajadzībām. Dokumentējot produktu ražošanas posmus un informācijas plūsmas, tiek stiprināta arī iestādes institucionālā atmiņa.

CSP vadības sistēmas ir sertificētas atbilstoši starptautiskā kvalitātes vadības standarta ISO 9001:2015 un informācijas drošības pārvaldības sistēmas standarta ISO 27001:2013 prasībām.

1.4.4. Informācijas sistēmas un tehnoloģijas

CSP IKT organizāciju nodrošina iestādes budžeta ietvaros. CSP struktūrā ir Informātikas departaments, kas nodrošina IKT atbalstu organizācijas pamatdarbību nodrošināšanai struktūrvienībām, kā arī citām atbalstošajām struktūrvienībām. Informātikas departaments sastāv no sešām daļām, no kurām viena ir atbildīga par informācijas tehnisko

resursu nodrošināšanu, bet pārējās piecas ir atbildīgas par informācijas apstrādes nodrošināšanu savas kompetences ietvaros – no programmēšanas darbu realizācijas līdz informācijas apstrādes un integrācijas realizācijai, kā arī sistēmiskai pamatdarbības procesu analīzei no tehnoloģiskās perspektīvas.

IKT atbalsts iedalāms divās kategorijās – informācijas apstrādes nodrošināšanā un informācijas tehnisko resursu nodrošināšanā. Informācijas apstrādes nodrošināšana paredz primāri datu vākšanas procesa nodrošināšanu no tehnoloģiju viedokļa, kā arī tālākas datu apstrādes nodrošināšanu. Papildu tam datu integrācija, ieskaitot no respondentiem tieši savāktu datu un administratīvo datu integrāciju, tiek nodrošināta Informātikas departamentā. Informācijas tehnisko resursu nodrošināšanas ietvaros CSP tiek uzturēts savs datu centrs ar vairāk nekā 120 fiziskiem un virtuāliem serveriem, kā arī aptuveni 550 darba stacijas un portatīvie datori. Ikdienas funkcijas tiek veiktas pašu spēkiem, tikai atsevišķos gadījumos piesaistot ārpalpojumus. Tos piesaista divos gadījumos – kad CSP Informātikas departamentā nav vajadzībām atbilstošu speciālistu vai arī kad tiek realizēti informācijas sistēmu pilnveidošanas un izveides projekti, kur nepieciešama liela cilvēkresursu iesaiste konkrētam projektam, kas pārsniedz iestādes ietvaros pieejamo cilvēkresursu apjomu IKT jomā.

IKT lietošanā CSP kā pamatprincips ir tehnoloģiska pamatdarbības procesu centralizācija un standartizācija. Statistisko datu apstrādē tas nozīmē nepārtrauktu pamatdarbības procesu analīzi, par pamatu ņemot procesu strukturizāciju pēc Vispārējā statistisko procesu modeļa. Analīzes rezultātā ir iespējams identificēt līdzīgos datu apstrādes procesus dažādās oficiālās statistikas jomās un veidot standartizētu datu apstrādes vidi, kurā var apstrādāt tematiski dažādus statistisko datu veidus, bet ar vienādiem tehnoloģiskiem paņēmieniem. Tas optimizē nepieciešamo cilvēkresursu apjomu, kā arī samazina manuālu darbību apjomu, kur no tā iespējams izvairīties. Turpmāk tiks nodrošināta statistisko datu apstrādes sistēmu attīstīšana, ievērojot statistisko darbības procesu standartizācijas principus, kā arī nodrošināta tehnisko resursu darbība un attīstība organizācijas pamatdarbības nodrošināšanai.

CSP tika veikts portatīvo datoru iepirkums. Jaunie datori uzstādīti un tie paredzēti veco intervētāju datoru nomainīšanai, papildus tika iegādāts mobilo iekārtu pārvaldības risinājums, kas uzlabos datoru digitālā satura drošību. Papildus tika realizēts starpniekservera iepirkums. Šis serveris nodrošinās datu plūsmas balansēšanu un varēs atspoguļot speciāli definētas *web* lapas, ja pamatserveris nespēs apstrādāt pieprasījumu. Serveris ir pilnībā nokonfigurēts. CSP pārskatīti arī telefonlīnijas pakalpojumi un realizēts telefonijas nodrošināšanas iepirkums.

Ņemot vērā pasaulē esošas tendences, CSP uzsāka mobilas darba vietas nodrošināšanu, veicot stacionāro datoru nomainīšanu uz portatīvajiem datoriem. Mobilās darba vietas nodrošināšanas process notiek pakāpeniski katru gadu piešķirtā finansējuma ietvaros.

1.4.5. Infrastruktūra un materiāli tehniskais nodrošinājums

CSP centrālais birojs Rīgā (turpmāk – Centrālā ēka) izvietots nekustamajā īpašumā, kas sastāv no trīs administratīvajām ēkām: Lāčplēša ielā 1 (kadastra apzīmējums 0100 020 0060, zemes vienība ar kopējo platību 765 m² un būve (kadastra apzīmējums 0100 020 0060 001) ar kopējo platību 3410,80 m²), Lāčplēša ielā 3 (kadastra apzīmējums 0100 020 0061, zemes vienība ar kopējo platību 1538 m² un būve (kadastra apzīmējums 0100 020 0061 001) ar kopējo platību 746,30 m²) un Krišjāņa Valdemāra ielā 32 (kadastra apzīmējums 0100 020 0168, zemes vienība ar kopējo platību 1272 m² un zem būves esošā daļa zemes (kadastra apzīmējums 0100 020 0059, zemes vienība ar kopējo platību 366 m² ir piespiedu nomā no privātpersonas) un būve (kadastra apzīmējums 0100 020 0168 001) ar kopējo platību 4612,90 m²). Centrālā ēka ir aprīkota ar dīzeļģeneratoru, kas ilgstošu elektrības pārrāvumu gadījumos nodrošina Centrālās ēkas datortehniku ar elektroenerģiju.

CSP ir trīs datu savākšanas un apstrādes centri Latvijā – Preiļos, Kuldīgā un Valmierā. Kuldīgā un Valmierā CSP nomā telpas no privātā sektora. Preiļos CSP izvietota Ekonomikas ministrijai (turpmāk – EM) piederošā ēkā A.Paulāna ielā 3a kadastra apzīmējums 7601 004 0508, zemes vienība ar kopējo platību 2304 m² un divas būves (kadastra apzīmējums 7601 004 0508 001 un 7601 004 0508 002) ar kopējo platību 1240,80 m²).

CSP pati apsaimnieko lietošanā nodotās ēkas Rīgā un Preiļos. CSP, lai nodrošinātu Ministru kabineta 02.09.2014. noteikumu Nr.529 „Ēku būvnoteikumi” 191.punkta izpildi, 2016. gadā organizēja Ēku tehnisko apsekošanu. Saskaņā ar ēku tehniskā apsekojuma atzinumu ēka Lāčplēša ielā 3 vairs neatbilst Būvniecības likuma 9. panta būtiskām būvei izvirzītajām prasībām, un tās turpmāka ekspluatācija, neveicot liela apjoma būvdarbus, nav iespējama. Ievērojami nolietotās ēkas pārbūves, atjaunošanas vai restaurācijas veikšana nav mērķtiecīga ne no tehniskā, ne arī no saimnieciskā viedokļa, jo, ieguldot lielus līdzekļus būvniecības darbos, nevar pilnībā atrisināt administratīvās ēkas saglabāšanas un normālas un drošas turpmākās ekspluatācijas problēmas. CSP mērķis ir nodrošināt, ka līdz 2021. gada beigām darbinieki no ēkas Lāčplēša ielā 3 tiek pārvietoti uz ēku Krišjāņa Valdemāra ielā 32. Lāčplēša ielas 1 vairākas ēkas konstrukcijas atrodas neapmierinošā, sliktā un pirmsavārijas tehniskā stāvoklī un neatbilst būvniecības jomu regulējošo normatīvo aktu prasībām. Ēkai ir nepieciešams kapitālais remonts, bet kārtējais finansējums neļauj veikt tik apjomīgus remontdarbus tuvāko gadu laikā. Saskaņā ar ēku tehniskā apsekojuma atzinumā norādīto CSP ir veikusi neatliekamos darbus, proti, veikusi nesošo siju nostiprināšanu ar pagaidu statņiem. 2016. gadā par situāciju ēkās Lāčplēša ielā 1 un Lāčplēša ielā 3 tika informēts māju īpašnieks (EM). Sakarā ar to, ka tika plānota EM resora telpu maiņa uz Elizabetes ielu 2, Rīgā, CSP neveica detalizētāku lielo remontdarbu plānošanu ēkai Lāčplēša ielā 1, Rīgā. 2017. gadā EM atbalstīja kosmētisko remontdarbu veikšanu ēkās Lāčplēša ielā 1 un Kr.Valdemāra ielā 32, neveicot tajās kapitālieguldījumus. 2020. gadā CSP veica Ēku tehnisko apsekošanu Preiļos, A.Paulāna ielā 3a.

CSP pastāvīgi veic pasākumus darba vides uzlabošanai, radot darbiniekiem optimālus darba apstākļus. Pieejamā finansējuma ietvaros tiek kosmētiski remontēti darbinieku kabineti, nodrošinot darba vides atbilstību normatīvajiem aktiem, iegādātas nepieciešamās mēbeles. Tiek veikta bojāto un novecojušo iekārtu pakāpeniska nomaina uz jaunām iekārtām, lai samazinātu uzturēšanas un remonta izmaksas.

CSP īpašumā ir trīs automobiļi: divi viegļie pasažieru un viens pasažieru mikroautobuss. Visi transportlīdzekļi tiek izmantoti CSP darbinieku pienākumu izpildei paredzētajos gadījumos.

Nobeigums

Pārskats par darbības stratēģijas izpildi tiks sagatavots un iekļauts CSP gada publiskajā pārskatā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Stratēģijas ieviešanai CSP izstrādā ikgadēju Darbības plānu, kā arī CSP darbības jomas reglamentējošus iekšējos noteikumus.

Atbilstoši darbības stratēģijā definētajam CSP struktūrvienības pārskata un veic grozījumus iekšējos normatīvajos aktos, CSP plānošanas dokumentos, Kvalitātes vadības sistēmu reglamentējošajos un citos dokumentos.

CSP stratēģiju precizē vai aktualizē Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

2. IEŅĒMUMU UN IZDEVUMU ATŠIFRĒJUMS (EURO*)

ieņēmumu, izdevumu finansēšanas klasifikācijas kods	Klasifikācijas koda nosaukums	2019.gads	2020.gads	2021.gads	2022.gads
P0	Resursi izdevumu segšanai	11 341 704	11 142 645	10 981 046	10 777 853
A300	Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi – kopā	331 208	182 758	204 562	204 562
A500	Transferti	46 495	15 556	15 556	0
A510 (18000)	Valsts budžeta transferti	46 495	15 556	15 556	0
18100	Valsts pamatbudžeta savstarpējie transferti	46 495	15 556	15 556	0
18130	Valsts pamatbudžeta iestāžu saņemtie transferti no valsts pamatbudžeta	46 495	15 556	15 556	0
18131	Valsts pamatbudžeta iestāžu saņemtie transferti no valsts pamatbudžeta dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem	46 495	15 556	15 556	0
A700	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	10 964 001	10 944 331	10 760 928	10 573 291
21710	Vispārējā kārtībā sadalāmā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	10 964 001	10 944 331	10 760 928	10 573 291
B000	Izdevumi – kopā	11 389 061	11 142 645	10 981 046	10 777 853
B100	Uzturēšanas izdevumi	10 686 664	10 429 596	10 397 818	10 347 967
B110	Kārtējie izdevumi	10 571 627	10 427 096	10 395 318	10 345 467
1000	Atlīdzība	9 077 909	8 914 663	8 898 316	8 833 525
2000	Preces un pakalpojumi	1 493 718	1 512 433	1 497 002	1 511 942
B130	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	79 766			
3000	Subsīdijas un dotācijas	79 766			
3200	Subsīdijas un dotācijas komersantiem, biedrībām un nodibinājumiem	79 766			

3260	Valsts un pašvaldību budžeta dotācija komersantiem, biedrībām un nodibinājumiem un fiziskām personām	79 766			
3261	Valsts un pašvaldību budžeta dotācija valsts un pašvaldību komersantiem	79 766			
B150	Uzturēšanas izdevumu transferti	35 271	2 500	2 500	2 500
7100	Valsts budžeta transferti un uzturēšanas izdevumu transferti	35 271	2 500	2 500	2 500
7130	Valsts budžeta transferti no valsts pamatbudžeta uz valsts pamatbudžetu	35 271	2 500	2 500	2 500
7131	Valsts budžeta transferti no valsts pamatbudžeta dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem uz valsts pamatbudžetu	35 271	2 500	2 500	2 500
B200	Kapitālie izdevumi	702 397	713 049	583 228	429 886
P1M	Finansiālā bilance	-47 357	0	0	0
F 00 00 00 00	Finansēšana	47 357			
F21 01 00 00	Naudas līdzekļi	47 357			
F21 01 00 00 1	Maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumu naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas palielinājums (-) vai samazinājums (+)	47 357			

*) atbilstoši 01.01.2020. pieņemtajam Valsts budžetam

Dišereite 67366913
Janina.Disereite@csb.gov.lv
 Gluha 67366814
Ilze.Gluha@csb.gov.lv